

At: Aelodau'r Cyngor Sir

Dyddiad: 29 Mehefin 2022

Rhif Union: 01824706141

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **CYNGOR SIR, DYDD MAWRTH, 5 GORFFENAF 2022** am **10.00 am** yn **YN SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN A THRWY GYNHADLEDD FIDEO**.

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd

AGENDA

RHAN 1 - GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FOD YN BRESENNOL YN Y RHAN HON O'R CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT (Tudalennau 5 - 6)

Yr Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 7 - 16)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 24 Mai 2022 (copi ynghlwm).

5 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR SIR (Tudalennau 17 - 22)

Ystyried Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cyngor (copi ynghlwm).

RHAN 2 - MATERION CYFRINACHOL

GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

Argymhellir yn unol ag Adran 100A(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972 y dylid gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod tra bydd yr eitemau canlynol o fusnes yn cael eu hystyried oherwydd ei bod yn debygol y bydd gwybodaeth eithriedig (fel y'i diffinnir ym Mharagraff 12 a 14 Rhan 4 Atodlen 12A y Ddeddf) yn cael ei datgelu.

6 PENODI CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL: LLYWODRAETHU A BUSNES

Cyfweld ymgeiswyr ac ystyried gwneud penodiad i'r swydd Cyfarwyddwr Corfforaethol: Llywodraethu a Busnes. Bydd nifer yr ymgeiswyr i'w cyfweld yn cael ei bennu gan Banel Penodiadau Arbennig.

7 PENODI CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL: ECONOMI A'R AMGYLCHEDD

Cyfweld ymgeiswyr ac ystyried gwneud penodiad i'r swydd Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd. Bydd nifer yr ymgeiswyr i'w cyfweld yn cael ei bennu gan Banel Penodiadau Arbennig.

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Y Cynghorydd Arwel Roberts
(Cadeirydd)

Y Cynghorydd Pete Prendergast (Is-
Gadeirydd)

Brian Blakeley
Joan Butterfield
Jeanette Chamberlain-Jones
Ellie Chard
Kelly Clewett
Ann Davies
Karen Edwards
Pauline Edwards
Gwyneth Ellis
James Elson
Chris Evans
Hugh Evans
Justine Evans
Bobby Feeley
Gill German
Jon Harland
Elen Heaton
Huw Hilditch-Roberts

Delyth Jones
Paul Keddie
Diane King
Geraint Lloyd-Williams
Julie Matthews
Jason McLellan
Barry Mellor
Terry Mendies
Raj Metri
Win Mullen-James
Merfyn Parry
Gareth Sandilands
Peter Scott
Rhys Thomas
Andrea Tomlin
Michelle Walker
Cheryl Williams
David Williams

Martyn Hogg
Carol Holliday
Alan Hughes
Hugh Irving
Alan James

Elfed Williams
Eryl Williams
Huw Williams
Emrys Wynne
Mark Young

COPIAU I'R:

Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(*Gweler y nodyn isod*)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

CYNGOR SIR

Cofnodion cyfarfod o'r Cyngor Sir a gynhaliwyd yn yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun a thrwy gynhadledd fideo, Dydd Mawrth, 24 Mai 2022 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Joan Butterfield, Jeanette Chamberlain-Jones, Ellie Chard, Kelly Clewett, Ann Davies, Karen Edwards, Pauline Edwards, Gwyneth Ellis, James Elson, Chris Evans, Hugh Evans, Justine Evans, Bobby Feeley, Gill German, Jon Harland, Elen Heaton, Huw Hilditch-Roberts, Martyn Hogg, Carol Holliday, Alan Hughes, Hugh Irving, Alan James (Cadeirydd), Delyth Jones, Paul Keddie, Diane King, Geraint Lloyd-Williams, Julie Matthews, Jason McLellan, Barry Mellor, Terry Mendies, Raj Metri, Win Mullen-James, Merfyn Parry, Pete Prendergast, Arwel Roberts, Gareth Sandilands, Peter Scott, Rhys Thomas, Andrea Tomlin, Michelle Walker, Cheryl Williams, David Williams, Elfed Williams, Eryl Williams, Huw Williams, Emrys Wynne a/ac Mark Young

HEFYD YN BRESENNOL

Prif Weithredwr (GB); Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau (NS); Pennaeth Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Gwasanaethau Democrataidd (GW); Pennaeth Cyllid ac Eiddo/Swyddog Adran 151 (SG); Pennaeth Gwasanaethau Plant (RM); Pennaeth Addysg (GD); Rheolwr y Gwasanaethau Democrataidd (SP); Gwesteivr Zoom (SJ) a Gweinyddwr Pwyllgor (RTJ)

1 YMDDIHEURIADAU

Dim.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Ni chodwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

3 PENODI CADEIRYDD Y CYNGOR SIR

Gwahoddodd y Cadeirydd a oedd yn ymddeol, y Cynghorydd Alan James, enwebiadau ar gyfer penodi Cadeirydd y Cyngor Sir ar gyfer 2022/23.

Rhoddodd y cadeirydd a oedd yn ymddeol araith fer yn myfyrio ar ei gyfnod fel cadeirydd ac amlygodd rai o'r digwyddiadau niferus a'r digwyddiadau codi arian y cymerodd ran ynddynt yn ystod ei dymor fel cadeirydd. Diolchodd y cadeirydd i'r swyddogion am bob cymorth yn ystod ei gyfnod gyda heriau megis Covid 19.

Cyflwynodd y cadeirydd oedd yn ymddeol anrhegion i'r swyddogion Gary Williams, Steve Price ac Eleri Woolford.

Cynigiodd y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts y Cynghorydd Arwel Roberts i'w ethol yn Gadeirydd, gan amlinellu'r rhinweddau personol a'r profiad helaeth y byddai'n dod ag ef i'r swydd a bod yn llysgennad gwych i'r Cyngor yn ystod

Eisteddfod yr Urdd a oedd yn cael ei chynnal yn Sir Ddinbych. Eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd Rhys Thomas.

Nid oedd unrhyw enwebiadau eraill ar gyfer swydd y cadeirydd. Felly, etholwyd y Cynghorydd Arwel Roberts i fod yn Gadeirydd y Cyngor am y flwyddyn ddinesig 2022/23.

Dymunodd y Cadeirydd a oedd yn ymddeol ei orau i'r Cadeirydd newydd ar gyfer y dyfodol a'i arwisgo â chadwyn swydd y cadeirydd, ac wedi hynny cwblhaodd ei Ddatganiad Derbyn y Swydd.

Talodd y Cadeirydd newydd deyrnged i waith y Cadeirydd a oedd yn ymddeol a chyflwynodd Fathodyn y Cyn-gadeirydd iddo.

Ar y pwynt hwn, cyflwynodd y Cadeirydd newydd dusw i Gyfar y Cadeirydd a oedd yn ymddeol i ddiolch am ei chefnogaeth i'r Cadeirydd a oedd yn ymddeol dros ei dymor.

Cyfar y Cadeirydd newydd am y flwyddyn oedd ei wraig; roedd yr elusennau heb eu dewis. Fodd bynnag, byddent yn debygol o ymwneud â Dementia a Chanser a'r iaith Gymraeg.

Yn olaf, llongyfarchodd y cynghorwyr a oedd yn dychwelyd a'r cynghorwyr newydd ar eu llwyddiant yn yr etholiadau diweddar gan nodi ei fod yn edrych ymlaen at weithio gyda nhw i gyd yn ystod y flwyddyn i ddod.

4 PENODI IS-GADEIRYDD Y CYNGOR SIR

Gofynnodd y Cadeirydd am enwebiadau ar gyfer penodi Is-gadeirydd.

Cynigiodd y Cynghorydd Joan Butterfield y dylid ethol y Cynghorydd Pete Prendergast yn Is-gadeirydd y Cyngor ar gyfer blwyddyn ddinesig 2022/23.

Gan nad oedd unrhyw enwebiadau eraill, etholwyd y Cynghorydd Pete Prendergast yn unfrydol yn Is-Gadeirydd y Cyngor ar gyfer blwyddyn ddinesig 2022/23.

Enwodd yr Is-Gadeirydd newydd ei gyd-gynghorydd Diane King fel ei gydymaith.

Llongyfarchodd Arweinwyr Grwpiau ac Aelodau'r Cynghorwyr Arwel Roberts a Pete Prendergast ar gael eu hethol yn Gadeirydd ac Is-Gadeirydd

Yn y fan hon (10.30 a.m.), bu toriad.

Ailgynullodd y cyfarfod am 11.30 am.

Cytunodd y Cadeirydd a'r Swyddog Monitro i ohirio'r eitem frys tan ddiwedd y cyfarfod.

5 ETHOL ARWEINYDD Y CYNGOR

Gwahoddodd y Cadeirydd enwebiadau ar gyfer penodi Arweinydd y Cyngor.

Cynigiodd y Cynghorydd Julie Matthews y Cynghorydd Jason McLellan; dywedodd fod gan y Cynghorydd McLellan gyfoeth o brofiad mewn gwaith democrataidd a chredai y gallai'r Cynghorydd McLellan ymdrin â'r heriau sy'n wynebu'r Cyngor. Eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd Rhys Thomas.

Cynigiodd y Cynghorydd Bobby Feeley y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts; amlygodd fod y Cynghorydd Hilditch-Roberts yn aelod Cabinet dros y Cyngor blaenorol, a bod ei angerdd dros y Gymraeg yn greiddiol i'w waith. Daeth â'r datganiad i ben drwy amlygu bod y Cynghorydd Hilditch-Roberts yn rhoi pobl o flaen gwleidyddiaeth. Eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd David Williams.

Gofynnodd y Cadeirydd i bob un o'r Cynghorwyr enwebedig roi cyflwyniad 5 munud.

Dywedodd y Cynghorydd Jason McLellan ei fod yn sefyll am swydd yr Arweinydd gan ddeall bod heriau aruthrol o'n blaenau. Roedd ganddo nifer o flaenoriaethau pe bai'n cael ei benodi'n Arweinydd. Roedd y rhain yn cynnwys mynd i'r afael â'r argyfwng costau byw, llifogydd, gofal cymdeithasol, gwella addysg, yr economi leol, tai, cymunedau gwledig, y Gymraeg a gweithio tuag at ddod yn gyngor carbon niwtral.

Ychwanegodd y Cynghorydd McLellan fod yr argyfwng costau byw yn her wirioneddol a oedd yn wynebu trigolion ar draws y Sir. Byddai'n edrych ar adfywio economaidd, a fyddai'n edrych ar gael agwedd economaidd leol a fyddai'n ddull gweithredu canol tref yn gyntaf. Ychwanegodd fod y Cyngor yn gweithio gyda Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i gyflawni Bargen Twf Gogledd Cymru a chredai fod parhau i weithio gyda'r corff rhanbarthol hwn yn hanfodol bwysig.

Dywedodd y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts y byddai'n agored ac yn dryloyw, ac y byddai ei agwedd yn fwy cyhoeddus. Ychwanegodd y gallai ddarparu profiad y mae mawr ei angen ar y Cyngor newydd. Ychwanegodd y Cynghorydd Hilditch-Roberts fod angen dybryd am gynllun priffyrdd a oedd yn cael ei ariannu'n gywir i liniaru'r gostyngiad yn safonau'r priffyrdd yn Sir Ddinbych. Ychwanegodd hefyd y byddai'n gweithio ar wella trafnidiaeth gyhoeddus, amddiffynfeydd rhag llifogydd, ac iechyd a gofal cymdeithasol.

Wrth gloi ei anerchiad, amlygodd ei fod yn gyfathrebwr dwyieithog rhagorol a'i fod yn gallu cyd-drafod yn broffesiynol ac yn drefnus. Ei nod oedd gadael argraff gadarnhaol ar Sir Ddinbych a gofynnodd am gefnogaeth yr Aelodau.

Rhoddodd y Swyddog Monitro wybod i'r pwyllgor am y drefn bleidleisio ar gyfer cyfarfod hybrid; dywedodd pob aelod eu bod yn hapus gyda'r broses. Roedd y pleidleisiau fel a ganlyn:

Cynghorydd Jason McLellan – 27

Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts – 19

Etholwyd y Cynghorydd Jason McLellan yn Arweinydd y Cyngor.

Ar y pwynt hwn, llongyfarchodd y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts y Cynghorydd Jason McLellan a chynigiodd ei gefnogaeth lwyr.

Llongyfarchodd Arweinwyr Grwpiau ac Aelodau y Cynghorydd Jason McLellan ar gael ei ethol yn arweinydd y Cyngor.

Diolchodd y Cynghorydd Jason McLellan i'r aelodau am eu cefnogaeth a'u ffydd yn ei allu i gyflawni ei ddyletswydd fel arweinydd y Cyngor; diolchodd i gyn arweinydd y Grŵp Llafur, y Cynghorydd Joan Butterfield, am ei chefnogaeth, yn ogystal ag arweinydd Grŵp Plaid Cymru'r Cynghorydd Rhys Thomas am yr holl gymorth a gynigwyd hyd yma.

Llongyfarchodd y Cynghorydd Hugh Evans, arweinydd blaenorol y Cyngor, y Cynghorydd Jason McLellan ar ei benodiad a diolchodd i'r holl swyddogion yr oedd wedi gweithio gyda hwy dros ei 14 mlynedd fel yr Arweinydd. Dywedodd fod diwylliant da a pharchus wedi bod rhwng holl aelodau'r cyngor gwaeth beth fo'u gwleidyddiaeth. Ychwanegodd fod angen i gyngor rhagorol gael trefniadau llywodraethu da yn eu lle. I gloi, roedd am ddiolch i'w deulu am eu holl gefnogaeth yn ystod ei dymor fel yr Arweinydd; roedd hefyd am ddiolch i'w gydlynnydd busnes Sharon Evans am ei holl gefnogaeth yn ystod ei dymor fel arweinydd.

6 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cyngor Llawn a gynhaliwyd ar 22 Chwefror 2022 a 14 Mawrth 2022.

***PENDERFYNWYD** cadarnhau cofnodion y Cyngor Llawn a gynhaliwyd ar 22 Chwefror 2022 a 14 Mawrth 2022 fel cofnod cywir.*

7 ADOLYGIAD BLYNDOL O GYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL A PHENODI CADEIRYDDION ARCHWILIO

Cyflwynodd y Rheolwr Gwasanaethau Democraidd (RhGD) yr Adolygiad Blynyddol o Gydbwysedd Gwleidyddol ac Adroddiad Penodi Cadeiryddion Craffu (a gylchlythyryd yn flaenorol).

Mae Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 a'r Rheoliadau ategol yn gwneud darpariaeth i gydbwysedd gwleidyddol yn aelodaeth y Cyngor gael ei adlewyrchu yn aelodaeth pwyllgorau'r Cyngor (er nad yw'r gofyniad hwn yn y Ddeddf yn cwmpasu'r Cabinet).

Rhaid i'r Cyngor Llawn benodi aelodau'r Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd. Nid oedd unrhyw aelodau cyfetholedig i fod. O dan y Mesur, efallai na fydd mwy nag un aelod o'r Cabinet ar y Pwyllgor (na all fod yn Arweinydd), ond penderfynodd y Cyngor ym mis Mai 2012 y byddai'r aelodaeth yn 11 cynghorydd ac na fyddai'n cynnwys aelodau'r Cabinet. Gan hynny, gofynnir i'r Cyngor wneud y penodiadau hyn unwaith y byddai'n hysbys pa aelodau fyddai'n gymwys i eistedd ar y pwyllgor.

Amlygodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol fod Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn darparu'r egwyddorion ar gyfer dyrannu Cadeiryddion Craffu i'r grwpiau gwleidyddol.

Byddai gofyn i'r Arweinwyr Grwpiau gadarnhau eu penodiadau Cadeirydd Craffu unwaith y bydd aelodaeth y Cabinet a'r grwpiau nad ydynt yn rhai Cabinet wedi'u cytuno.

PENDERFYNWYD bod y Cyngor yn nodi'r sefyllfa cydbwysedd gwleidyddol a'r trefniadau ar gyfer penodi cadeiryddion y pwyllgorau Craffu.

8 PENODI AELODAU I'R PWYLLGOR SAFONAU

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd / Swyddog Monitro'r adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) i'r Cyngor gymeradwyo penodiadau i'r Pwyllgor Safonau.

Mae'r rheoliadau llywodraethu ynghylch cyfansoddiad Pwyllgor Safonau'r Cyngor yn gofyn am bwyllgor o rhwng pump a naw aelod sy'n cynnwys personau sy'n annibynnol ar y Cyngor (Aelodau Lleyg neu Annibynnol), Cynghorwyr Sir a Chynghorydd Cyngor Tref neu Gymuned. Oherwydd treigl amser a'r terfynau amser cyfreithiol y gall yr Aelodau Lleyg wasanaethu ynddynt, roedd angen bellach penodi Aelod Annibynnol a oedd yn ymddeol (Ian Trigger); un Aelod Lleyg i'w ailbenodi am dymor pellach yn y swydd; ailbenodi Aelod o Gyngor Tref neu Gymuned a hefyd sefydlu Panel Penodiadau Arbennig i gyfwrdd â'r darpar ymgeiswyr ar gyfer rôl Aelod Lleyg gwag a gwneud yr argymhellion priodol i'r Cyngor Llawn wedi hynny.

Cynigiodd y Cynghorydd Merfyn Parry y dylid penodi'r Cynghorydd Bobby Feeley yn un o'r Cynghorwyr Sir ar y Pwyllgor Safonau, ac eiliwyd hynny gan y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts. Enwebodd y Cyng Peter Scott y Cyng Hugh Irving i eistedd ar y Pwyllgor. Eiliwyd hyn.

Nid oedd unrhyw enwebiadau yn y cyfarfod i aelodau eistedd ar y panel penodi, fodd bynnag, cytunodd y Cyngor i'r mater gael ei benderfynu gan arweinwyr grwpiau.

Cefnogodd y cyngor yr aelod annibynnol Peter Lamb yn gwasanaethu am dymor arall; cyflwynwyd y cynnig gan y Cynghorydd Mark Young ac eiliwyd gan y Cynghorydd Rhys Thomas.

Ynglŷn ag ailbenodi'r Aelod Cyngor Cymuned, dywedodd y Swyddog Monitro bod cynrychiolydd presennol y Gymuned, y Cynghorydd Gordon Hughes, wedi dweud ei fod yn hapus i barhau, yn amodol ar yr ymgynghoriad statudol, ac yna ei gymeradwyo. Unwaith y bydd yr ymgynghoriad hwnnw wedi'i gwblhau, byddai adroddiad yn cael ei ddwyn yn ôl i'r Cyngor Llawn ynghyd ag argymhellion mewn perthynas â phenodi Aelod Lleyg.

PENDERFYNWYD:

- (i) *bod y Cyngor yn cytuno i'r Swyddog Monitro ymgynghori â'r Cynghorau Tref, Dinas a Chymuned mewn perthynas â'r bwriad i ailbenodi Aelod Cyngor Tref a Chymuned y Pwyllgor Safonau, y Cynghorydd Gordon Hughes.*
- (ii) *ailbenodi'r aelod annibynnol Peter Lamb am ail dymor a thymor olaf yn y swydd.*
- (iii) *Cytuno ar y tri Chynghorydd Sir i eistedd ar Banel Penodiadau Arbennig y Pwyllgor Safonau rhwng y Swyddog Monitro ac arweinwyr y grwpiau.*
- (iv) *Penodi'r Cynghorwyr Bobby Feeley a Hugh Irving i eistedd fel Cynghorwyr sir ar y Pwyllgor Safonau.*

9 PENODI AELODAU LLEYG I'R PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (PGCADD) yr adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol). Roedd yr adroddiad yn gofyn am gymeradwyaeth y Cyngor i benodi tri Aelod Lleyg annibynnol.

Roedd yn ofynnol o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 i'r Cyngor benodi o leiaf un aelod lleyg annibynnol i'w Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Arweiniodd y swydd wag hon a hysbysebwyd yn allanol at benodi Mr Paul Whitham. Yn wahanol i benodiadau Aelodau Annibynnol ar Bwyllgor Safonau'r Cyngor, nid oes gan Aelodau Lleyg o'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio uchafswm tymor yn eu swyddi ond gallant gael eu hailbenodi gan y Cyngor os dymunant barhau am dymor pellach. Mae Mr Witham wedi cytuno i barhau am dymor ychwanegol, yn amodol ar gymeradwyaeth y Cyngor.

Diwygiodd Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2022 Fesur 2011 i'w gwneud yn ofynnol i un rhan o dair o aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fod yn aelodau lleyg annibynnol. Mae ymgyrch recriwtio a phroses gyfsweld bellach wedi'u cwblhau i benodi dau aelod lleyg ychwanegol; a hefyd ailbenodi Mr Whitham gan ddarparu cyfanswm o dri aelod lleyg annibynnol i'r Pwyllgor.

Dirprwyodd y Cyngor Llawn y broses ddethol i Banel Penodiadau Arbennig yn cynnwys Aelodau o'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn ei gyfarfod ar 22 Mai 2012. Cynhaliodd y Cynghorydd Barry Mellor, y Cynghorydd Rhys Thomas, a'r Cynghorydd Martyn Holland sydd bellach wedi ymddeol, y cyfweiliadau gyda chefnogaeth gan Brif Archwilydd Dros Dro'r Cyngor a'r Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol. Yn dilyn cyfweiliadau, gofynnwyd am eirdaon a'i rannu gyda'r Panel Penodiadau Arbennig. Roedd y Panel yn awr yn dymuno argymhell y canlynol yn ffurfiol –

- Ailbenodi Paul Whitham am ail dymor yn y swydd
- Penodi David Stewart am dymor yn y swydd
- Penodi Nigel Rudd am dymor yn y swydd

Cynigiodd y Cynghorydd Barry Mellor benodi tri aelod annibynnol, ac eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd Rhys Thomas.

Roedd yr Aelodau'n unfrydol o blaid ac,

PENDERFYNWYD penodi'r tri aelod lleyg annibynnol Paul Whitham, David Stewart a Nigel Rudd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio

10 CANLLAW CYFANSODDIAD

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (PGCADD) yr adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) yn hysbysu'r aelodau o'r Canllaw cyfansoddiad.

Hysbysodd yr PGCADD y pwyllgor fod Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol gyhoeddi canllaw iaith arferol i'r Cyfansoddiad.

Mae'r canllaw enghreifftiol yn caniatáu ar gyfer addasu i gydnabod amrywiadau lleol yng nghyfansoddiadau cynghorau. Mae'r drafft sydd ynghlwm fel Atodiad 1 wedi'i addasu i'w ddarllen ar y cyd â Chyfansoddiad y Cyngor.

Byddai'r Aelodau'n gweld bod y canllaw yn ceisio nodi'r mathau o gwestiynau y gallai rhywun ddymuno dod o hyd i'r ateb iddynt yn y Cyfansoddiad. Mae'r canllaw yn ceisio rhoi ateb byr i'r cwestiynau hynny a chyfeirio'r darlennydd at y rhan berthnasol o'r Cyfansoddiad am fanylion pellach.

Cynigiodd y Cynghorydd Martyn Hogg gynnwys y Canllaw i'r Cyfansoddiad i'w gymeradwyo, El EILIWYD gan y Cynghorydd Win Mullen-James.

Roedd yr Aelodau'n unfrydol o blaid ac,

PENDERFYNWYD bod y Cyngor Llawn yn cymeradwyo cynnwys y Canllaw i'r Cyfansoddiad i'w gyhoeddi.

11 DIWEDDARIAD AR Y CYFANSODDIAD

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (PGCADD) y Diweddariad ar y Cyfansoddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) gyda'r nod o hysbysu'r Cyngor o'r newidiadau sydd eu hangen i'r Cyfansoddiad o ganlyniad i ddarpariaethau amrywiol Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor gael Cyfansoddiad yn rhinwedd adran 37 Deddf Llywodraeth Leol 2000, a'i gadw'n gyfredol. Mae'r Cyfansoddiad yn rhoi awdurdod yn adrannau 2.6.2 a 2.6.3 i'r Swyddog Monitro wneud newidiadau pan oedd yn ofynnol iddynt gydymffurfio ag unrhyw ddarpariaeth ddeddfwriaethol.

Mae Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 wedi cyflwyno nifer o newidiadau sydd angen diwygiadau i'r Cyfansoddiad. Mae'r Swyddog Monitro felly wedi gwneud newidiadau i'r Cyfansoddiad i adlewyrchu'r darpariaethau deddfwriaethol newydd.

Roedd y prif newidiadau a wnaed yn ymwneud â'r canlynol –

- newid tymor swydd aelodau etholedig o bedair blynedd i bum mlynedd (adran 1)
- y gofyniad i ganiatáu presenoldeb o bell yng nghyfarfodydd yr awdurdod (adran 4)
- y gofyniad i we-ddarlledu cyfarfodydd y Cyngor (adran 4)
- y posibilrwydd o rannu swyddi yn y Cabinet, (adran 5)
- y posibilrwydd y gallai Cyd-arweinwyr feddiannu rôl yr Arweinydd (adran 6)
- swyddogaethau statudol newydd ar gyfer y Prif Weithredwr a dileu rôl Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig, (adran 11)
- y gofyniad i gael Canllaw Cyfansoddiad, (adran 2)
- y gofyniad i gael Cynllun Deisebau, (adran 3)
- newidiadau i swyddogaethau'r Pwyllgor Safonau (adran 8)
- newidiadau i swyddogaethau, cyfansoddiad ac enw'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, (adran 13)
- cydnabod bodolaeth Cydbwyllgorau Corfforaethol (adran 10)

Holodd y Cynghorydd Bobby Feeley ynghylch cofnod presenoldeb mewn cyfarfodydd, ynghylch cyfarfodydd hybrid, gan y byddai rhai yn mynychu o bell ac eraill yn mynychu'n gorfforol, codwyd hefyd sut y byddai cyflwyniadau yn weladwy i bawb a oedd yn bresennol. Wrth ymateb dywedodd yr PGCADD wrth y pwyllgor y byddai presenoldeb yr aelodau boed ar Zoom neu yn y Siambr yn cael ei gofnodi. O ran cyflwyniadau byddent yn cael eu dangos trwy Zoom i sicrhau y byddai pawb a oedd yn bresennol yn gallu gweld y cyflwyniadau.

Cynigiodd y Cynghorydd Bobby Feeley fod y Cyngor yn nodi'r newidiadau i'r cyfansoddiad, EILIWYD gan y Cynghorydd Emrys Wynne.

PENDERFYNWYD bod y Cyngor yn nodi'r newidiadau sydd eu hangen i'r Cyfansoddiad fel y nodir yn yr atodiadau i'r adroddiad.

12 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (PGCADD) yr adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) ynghylch penodi aelodau dros dro i Gyngor Cymuned Bodfari a Chyngor Cymuned Cynwyd.

Nid oes gan y ddau Gyngor Cymuned nifer digonol o aelodau yn dilyn yr etholiadau llywodraeth leol diweddar iddynt allu gweithredu'n gyfreithlon a gwneud penderfyniadau. Mae gan y Cyngor Sir y pŵer i wneud penodiadau dros dro i'r Cynghorau Cymuned i'w galluogi i weithredu'n gyfreithlon. Mae Deddf Llywodraeth Leol 1972 yn darparu, pan fo cymaint o leoedd gwag ar gyngor tref neu gymuned na all weithredu'n gyfreithlon, y caiff cyngor sir, drwy orchymyn, benodi personau i lenwi'r cyfan neu unrhyw rai o'r lleoedd gwag nes bod cynghorwyr eraill yn cael eu hethol neu'n cyd-dynnu. -opted a chymryd swydd.

Mae Cyngor Cymuned Bodfari yn cynnwys 7 sedd. Y cworwm i'r Cyngor Cymuned allu gweithredu'n gyfreithlon yw 3, ac mae Cyngor Cymuned Cynwyd yn cynnwys 9 sedd. Y cworwm i'r Cyngor Cymuned weithredu'n gyfreithlon yw 3. Cynigiwyd felly bod y Cynghorydd Chris Evans, fel yr aelod lleol, yn cael ei benodi i eistedd ar

Gyngor Cymuned Bodfari, a bod y Cynghorwyr Gwyneth Ellis ac Alan Hughes, fel yr aelodau lleol, cael ei benodi i eistedd ar Gyngor Cymuned Cynwyd dros dro.

Cynigiodd y Cynghorydd Emrys Wynne gymeradwyo penodiad dros dro aelodau i'r Cynghorau Cymuned, EILIWYD gan y Cynghorydd Peter Scott.

Roedd yr Aelodau'n unfrydol o blaid ac,

PENDERFYNWYD bod

- (i) *Penodi'r Cynghorydd Chris Evans i Gyngor Cymuned Bodfari i alluogi'r Cyngor hwnnw i weithredu'n gyfreithlon.*
- (ii) *Penodi'r Cynghorwyr Gwyneth Ellis ac Alan Hughes i Gyngor Cymuned Cynwyd er mwyn galluogi'r Cyngor hwnnw i weithredu'n gyfreithlon*

13 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR SIR

Cyn i'r rhaglen gwaith i'r dyfodol gael ei thrafod roedd y Prif Weithredwr am ddiolch i'r holl swyddogion am eu cefnogaeth i gyfarfod cyntaf y Cyngor llawn. Llongyfarchodd y Cynghorwyr Arwel Roberts, Pete Prendergast a Jason McLellan am eu rolau newydd o fewn y Cyngor a diolchodd hefyd i'r arweinydd blaenorol y Cynghorydd Hugh Evans am yr holl waith ac ymroddiad a ddangosodd yn ystod ei gyfnod fel arweinydd.

Cyflwynodd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cyngor ynghyd â Rhaglen Briffio Gwaith i'r Dyfodol y Cyngor (a gylchlythyrwyd yn flaenorol).

PENDERFYNWYD cymeradwyo a nodi Rhaglen Gwaith Cychwynnol Briffio'r Cyngor a'r Cyngor.

DAETH Y CYFARFOD I BEN AMAT 12:50 P.M.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR

Cyfarfod	Eitem (Disgrifiad / Teitl)		Pwrpas	Angen Penderfyniad y Cyngor (oes/na)	Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt
19 Gorffennaf 2022	1.	Polisi Tâl 2022/2023	Adroddiad a Pholisi sy'n gofyn am gytundeb y Cyngor Llawn	Oes	Cynghorydd Gwyneth Ellis / Louise Dougal / Sophie Vaughan
	2.	Cynllun Deisebau	Cymeradwyo Cynllun Deisebau ar gyfer y Cyngor	Oes	Cynghorydd Julie Matthews / Gary Williams
	3.	Penodi Pwyllgor Gwasanaethau Democraataidd	Penodi aelodau a Chadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democraataidd	Oes	Gary Williams
	4.	Penodi Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau	Cadarnhau penodiad Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau	Oes	Gary Williams
	5.	Penodi Aelod Eiriolwyr	Penodi aelodau i'r amrywiol rolau Aelod Eiriolwr	Oes	Cynghorydd Julie Matthews / Gary Williams
	6.	Penodi Cyfarwyddwyr Hamdden Sir Ddinbych Cyf	Penodi aelodau i Fwrdd Hamdden Sir Ddinbych Cyf	Oes	Arweinydd / Gary Williams
	7	Hunanasesiad o Berfformiad y Cyngor 2021 – 2022	Cymeradwyo Hunanasesiad o Berfformiad y Cyngor ar gyfer 2021 - 2022	Oes	Cynghorydd Gwyneth Ellis Nicola Kneale / Iolo McGregor
	8.	Adroddiad Blynyddol Pwyllgorau Graffu'r Cyngor 2021 - 2022	Derbyn Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Craffu 2021-22	Na	Rhian Evans
	9.	Penodiad i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Y Cyngor i benodi aelod i eistedd ar Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Oes	Cynghorydd Julie Matthews / Steve Price
	10.	Amserlen y Pwyllgor 2023	Cymeradwyo Amserlen y Pwyllgor	Oes	Cynghorydd Julie Matthews / Steve Price / Kath Jones
6 Medi 2022					
11 Hydref 2022					

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR

6 Rhagfyr 2022	1	Cynlluniau Amddiffyn yr Arfordir y Rhyl a Phrestatyn		Oes	Cynghorydd Barry Mellor Tony Ward a Wayne Hope

Tudalen 18

FUTURE ITEMS

Note for Officers – Full Council Report Deadlines

<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>
				19.07.2022	05.07.2022
06.09.2022	23.08.2022	11.10.2022	27.09.2022	06.12.2022	22.11.2022

Updated 29/06/2022 SLW

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Gweithdai'r Cyngor – Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol

Cyfarfod	Eitem (Disgrifiad/Teitl)	Pwrpas yr Adroddiad	Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt
29 Gorffennaf 2022 (Gwener 10am)	1 Gweithdy i'r Holl Aelodau ar y Gyllideb	Rhoi briff i'r aelodau ar y gyllideb a'r broses o osod y gyllideb	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Steve Gadd
28 Medi 2022 (Mercher 2pm)			
24 Hydref 2022 (Llun 2pm)			
7 Tachwedd 2022 (Llun 2pm)	1 Gwasanaeth Cynhwysiant a'r Uned Cyfeirio Disgyblion	Rhoi briff i'r aelodau ar y rolau y mae'r Gwasanaeth Cynhwysiant a'r UCD yn ymgymryd â hwy ar ran y Cyngor a phartneriaid ehangach.	Cyngorydd Gill German Geraint Davies / Nicola Roberts
16 Rhagfyr 2022 (Gwener 10am)			

Tudalen 21

Diweddarwyd 22.06.2022 - KEJ

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag